

הוועדה למתן היתרים לפי פרק ד' להודעה בדבר הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג-2003

החלטה בבקשת השר יעקב אביטן לקבלת היתר לאי-קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים

לפנינו פנייתו של השר הרב יעקב אביטן, השר לשירותי דת, לקבלת היתר להמשיך להיות בחופשה ללא תשלום (חל"ת) מעבודתו כרב מועצה אזורית חוף אשקלון וזאת שלא על פי הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (להלן - **הכללים**);

1. בדיון שהתקיים ביום 29.10.2020 הסביר השר יחד עם בא כוחו את נסיבות הבקשה. השר הסביר כי הוא לא התמודד ברשימה לכנסת, שבהכשרתו ובמקצועו הוא רב, וכי הוא התמנה לשר לשירותי דת. עוד הוסיף כי הוא מתכנן לחזור ולשמש כרב המועצה האזורית לאחר שיסיים את תפקידו וזהו מקור לחמו. בא כוחו של השר הוסיף כי כיום ישנו ממלא מקום לרב, וכי השירות לתושבי המועצה לא נפגע כתוצאה מהיות השר בחל"ת.

2. כמו כן, ובשים לב לכלל 7 לכללים, העביר השר לוועדה את חוות הדעת של עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי) מיום 9.8.2020 שניתנה על דעת היועץ המשפטי לממשלה, שנערכה בעניינו עקב החשש לניגוד העניינים (להלן - **הסדר ניגוד עניינים או חוות הדעת**). בחוות דעת זו נקבע כי בנוגע לסמכויות שהוקנו לשר, יהיה מקום לפעול להעברת הסמכויות האמורות לשר אחר בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה. עוד נקבע כי העברת סמכויות כאמור תבצע בקשר לרשויות המקומיות של שר יש זיקה אליהן, ובין היתר בקשר למועצה אזורית חוף אשקלון, מכוח היות השר רב המועצה בחל"ת; עוד נקבע בחוות הדעת, כי במהלך כל תקופת כהונתו, לא יוכל השר לעסוק בכל עניין פרטני הנוגע למועצה האזורית חוף אשקלון. כן נקבע בחוות הדעת כי כל עוד מוסיף השר לכהן כרב התיישבות בחל"ת, הוא איננו יכול לעסוק בעיצוב ההסדר ובקידום החקיקה בנושא שירותי ההשגחה על הכשרות.

3. עוד המציא השר לוועדה את הצעת המחליטים בעקבות חוות הדעת האמורה, להעביר את סמכויותיו לפי חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], תשל"א-1971, חוק הזכות לקבורה

אזרחית חלופית, תשנ"ו-1996 ולפי סעיף 99 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בין היתר בקשר למועצה האזורית חוף אשקלון, ולמועצה הדתית שבה – לשר אריה דרעי, וזאת כל עוד השר מכהן בתפקיד השר לשירותי דת.

4. הדיון בבקשתו של השר מתייחס לסעיפים 4, 5 (א) (ב) ו-12 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג-2003, המפורטים להלן :

4. מחובתו של השר לנהל את עניניו כך שלא ייווצר ולא יהיה ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כשר לבין עניניו האישיים.

5. (א) שר יקדיש את כל זמנו ומרצו למילוי תפקידו כשר; (ב) שר לא יעסוק בכל עסק, ולא יחזיק בכל משרה זולת משרת השר; הוראה זו לא תחול על פעילות פוליטית ומפלגתית הנעשית בלא תמורה;

12. מיד עם תחילת כהונתו כשר ולא יאוחר מ-30 ימים לאחר מכן, יתפטר השר מכל משרה, תפקיד או כהונה, ויפסיק כל עיסוק או פעילות שאינם בהתאם לכללים אלה.

5. כאשר עובד נמצא בחל"ת נמשכים בינו לבין מעסיקו יחסי העבודה וחובת הנאמנות של העובד כלפי מעסיקו נמשכת. (ראו בעניין זה לדוגמה: דב"ע (ארצי) לה/2-6 צלאל נ' "אורט" ישראל, פ"ד ז(1) 100 (1975). על כן, השאלה המרכזית המונחת לפתחנו היא האם ניתן להתיר לשר להמשיך ולכהן כרב אזורי במועצה אזורית (בחל"ת), בשים לב לכך שכהונה זו, הגם שהיא בחל"ת, עלולה להעמידו במצב של חשש לניגוד עניינים, לרבות מצב של מראית עין לחשש כאמור, בין תפקידו של השר כשר לשירותי דת לבין היותו בחל"ת מתפקידו כרב מועצה אזורית.

6. כאמור, הוועדה קראה בעומק רב את הסדר ניגוד העניינים המפורט אשר נקבע לשר על ידי היועץ המשפטי לממשלה ואשר נותן מענה לנושא ניגוד העניינים אשר נוצר בעניינו של השר. לאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, ובשים לב להחלטות עבר בנסיבות דומות בהן הוועדה התירה לשר להמשיך ולהיות בחל"ת מעבודתו הקודמת, הוועדה הגיעה לכלל מסקנה כי נכון לאשר לשר להיות בחל"ת מתפקידו כרב מועצה אזורית מוא"ז וזאת לתקופה מוגבלת של 18 חודשים מיום החלטה זו אשר במהלכה תיבחן הלכה למעשה עמידתו בהנחיות משרד המשפטים המופיעות בהסדר ניגוד העניינים. דיווח בדבר מילוי הנחיות משרד המשפטים ייעשה באמצעות חו"ד של היועצת המשפטית למשרד לשירותי דת ויוגש על ידי השר לוועדה לקראת סיום תקופת אישור זה.

7. השר מתבקש להביא בפני היועצת המשפטית למשרד לשירותי דת את תוכן החלטת הוועדה כמפורט לעיל.

8. על אף האמור, בהתאם לכלל 19(ג) לכללים, תוקף ההיתר לא יעלה על משך כהונתה של הממשלה.

העתק ההחלטה נמסר למבקר המדינה.

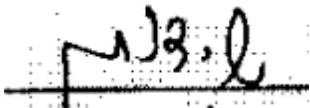
ניתנה ביום, י"א בחשוון תשפ"א (29.10.20)

ישראל תיק
חבר הוועדה

ד"ר אסתר לוצאטו
חבר הוועדה

שולמית דותן, יו"ר הוועדה